

Vergaderjaar 2020–2021

35 466

Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Financiën (IXB) voor het jaar 2020 (Derde incidentele suppletoire begroting inzake noodpakket banen en economie 2.0 en COVID-19 crisismaatregel SURE)

Nr. 12

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 oktober 2020

Op 19 mei jl. hebben de EU-lidstaten in de Raad van de Europese Unie het noodinstrument SURE goedgekeurd (*European instrument for temporary support to mitigate unemployment risks in an emergency*). SURE is een instrument voor tijdelijke steun om inkomensverlies van burgers als gevolg van de COVID-19-uitbraak op te vangen en de toename in werkloosheid en de gevolgen ervan te beperken, alsook sommige uitgaven ten behoeve van gezondheid te financieren. Over de ontstaansgeschiedenis van SURE, de inhoud van de verordening¹ en de budgettaire gevolgen bent u onder meer geïnformeerd middels mijn brief van 20 mei 2020.²

De Europese Commissie kan onder SURE namens de Europese Unie tot 31 december 2022 voor 100 miljard euro aan leningen aantrekken op de kapitaalmarkten of bij financiële instellingen om die vervolgens als leningen aan lidstaten te verstrekken. Terugbetaling wordt gegarandeerd door de marge onder het Eigenmiddelenplafond en de aanvullende bilaterale garantie die alle EU lidstaten afgeven. De bilaterale garanties lopen tot 31 december 2053.

Volgens de SURE-verordening kunnen landen die sinds 1 februari 2020 te maken hebben met plots en sterk gestegen overheidsuitgaven als gevolg van nationale maatregelen die rechtstreeks verband houden met werktijdsverkortingsregelingen of soortgelijke maatregelen een lening onder SURE aanvragen om de sociaaleconomische gevolgen van de COVID-19 uitbraak op te vangen. Middelen die onder SURE worden toegekend moeten hoofdzakelijk worden gebruikt voor dergelijke maatregelen en, waar passend, ter ondersteuning van sommige

¹ Verordening (EU) 2020/672 van de Raad van 19 mei 2020 betreffende de instelling van een Europees instrument voor tijdelijke steun om het risico op werkloosheid te beperken in een noodtoestand (SURE) als gevolg van de COVID-19-uitbraak.

² Kamerstuk 35 466, nr. 3.

zorgmaatregelen, met name gerelateerd aan de werkplek.³ De verordening vereist dat de Commissie na een aanvraag door een lidstaat voor SURE-middelen bovengenoemde stijging van de overheidsuitgaven verifieert.

Op 26 september jl. zijn voor 16 landen uitvoeringsbesluiten voor gebruik van SURE goedgekeurd door de Raad van de Europese Unie (de Raad). Via deze uitvoeringsbesluiten wordt de Europese Commissie gemandateerd namens de Unie een maximum bedrag aan een land uit lenen. Ik heb u hierover bericht middels mijn brief van 3 september jl.⁴, met een nadere appreciatie in de beantwoording van Kamervragen.⁵ Ik heb in deze brief ook aangegeven dat Hongarije een aanvraag had ingediend maar dat de Europese Commissie meer tijd nodig had voor de beoordeling van deze aanvraag.

Onlangs heeft de Europese Commissie ook voor Hongarije een voorstel voor een uitvoeringsbesluit aan de Raad gedaan. Hongarije kan in dat voorstel maximaal 504 miljoen euro lenen onder SURE. De maatregelen die Hongarije hiermee kan financieren beslaan onder meer subsidies voor een aantal sectoren ten behoeve van het behoud van werkgelegenheid. Daarnaast kunnen een tijdelijke verlaging van sociale lasten, lumpsum belastingen en omscholings- en herintegratieheffingen voor bedrijven gefinancierd worden, alsook een tijdelijke verlenging van voorzieningen voor kinderen. Specifiek ten aanzien van maatregelen ten behoeve van de gezondheid kan Hongarije maatregelen financieren zoals het veilig maken van de werkomgeving in ziekenhuizen, overheidsgebouwen en staatsbedrijven alsook een compensatie voor de extra inzet van zorgpersoneel. U kunt het volledige voorstel voor het uitvoeringsbesluit vinden op de website van de Europese Commissie.⁶

Net als bij de al goedgekeurde 16 uitvoeringsbesluiten mag Hongarije de lening tot maximaal 18 maanden na goedkeuring van het uitvoeringsbesluit inroepen en kan ze een maximale gemiddelde looptijd hebben van 15 jaar. Op basis van een door de Raad goedgekeurd uitvoeringsbesluit zal de Europese Commissie daartoe een leenovereenkomst met Hongarije opstellen.

Het kabinet is van mening dat de maatregelen die Hongarije middels het uitvoeringsbesluit van de Raad kan financieren recht doen aan de doelstellingen en de vereisten van SURE. Het kabinet is daarom voornemens in te stemmen met het voorliggende uitvoeringsbesluit. Na goedkeuring van het uitvoeringsbesluit voor Hongarije is in totaal 87,9 miljard euro aan SURE-middelen toegekend, van de maximaal 100 miljard euro.

De Minister van Financiën,
W.B. Hoekstra

³ Artikel 3 van de verordening.

⁴ Kamerstuk 35 466, nr. 11.

⁵ Vraag 26 in verslag houdende een lijst van vragen en antwoorden inzake de vaststelling van de begrotingsstaat van het Ministerie van Financiën en de begrotingsstaat van nationale schuld (IXA) voor het jaar 2021.

⁶ https://ec.europa.eu/info/publications/sure-commission-proposals-council-support-member-states_en.